

'Ik vond geiten maar niks'

Martijn de Kruijf melkt 1.400 kg in een jaar

Wilma Wolters

Vader Gerard en zoon Martijn de Kruijf uit Leusden melken sinds januari 2007 geiten. De jaarproductie ligt nu met 1.400 kg melk per geit zo'n 500 kg boven het landelijk gemiddelde.

Hoe krijgen zij het voor elkaar om binnen een jaar zo'n goede productie te realiseren?

Geitenhouderij bracht een bezoekje aan het jonge bedrijf en keek de kunst af.

In december een gemiddelde daggift van 3,7 liter, tijdens de lactatiepiek 4,1 liter op een dag en een aparte groep kunnen maken voor geiten die 6 liter of meer per dag geven. Het melken van geiten gaat Gerard en Martijn de Kruijf goed af. En dat terwijl ze pas sinds januari vorig jaar geiten melken. "Onze beste geit gaf zelfs 10 liter per dag en zij is nog drachtig ook", aldus een trotse Martijn. Wat is het geheim van deze goede resultaten? "Er is geen geheim. Het is een mix van zaken. We hebben goede lammeren gekocht, er staat een goede stal met voldoende inhoud, voldoende frisse lucht en licht van 200 lux dat 18 uur aan is, we hebben goed voer en goede begeleiding. Dat bij elkaar moet het zijn. Het is in ieder geval niet alleen mijn kennis, want ik heb nog heel veel te leren", relateert zoon De Kruijf het succes.

Koeien verruild voor geiten

"Ik kom uit de koeien, wist niks van geiten", vertelt Martijn. Zijn vader had een bedrijf met 30 melkkoeien en 160 vleesvarkens toen hij op z'n twintigste met hem in maatschap ging. Martijn verhuurde zich als zelfstandige zonder personeel (zzp'er) en molk koeien en maakte straten. Tot een geitenboer hem vroeg of hij wilde komen melken. "In eerste instantie hield ik de boot af. Ik vond geiten maar niks. Ik zag er geen markt voor en vond geitenboeren een apart volkje", vertelt zoon

De Kruijf. Toch pakte hij de klus aan en al gauw ontdekte hij dat hij geiten melken geen vervelend werk vond. "Integendeel, ik vind geiten leuke dieren. Ze hebben veel meer karakter dan koeien."

Op dat moment werd duidelijk dat het bedrijf thuis niet kon uitbreiden in verband met beperkingen door Natura 2000. "Dus vroeg ik me af waarom wij geen geiten konden houden. Ik zag het eigenlijk wel zitten", aldus een enthousiaste Martijn.

In oktober 2005 kochten vader en zoon de eerste geitenlammeren aan van drie verschillende bedrijven. "Ik had nog niet veel verstand van geiten, maar wist wel dat ik alleen lammeren wilde van geiten die rond de 1.000 liter per jaar produceerden en vrij waren van *Caprine arthritis encephalitis* (CAE, een hersen- en gewrichtsaandoening) en *Caseous lymphadenitis* (CL, bultenziekte)." Vlak voor Kerst 2006 konden de geiten de nieuwe stal in. De maatschap De Kruijf zou haar eerste aflammer- en melkproductieseizoen meemaken.

Volle buikjes en conditie

De opfok pakken de De Kruijfs gedisciplineerd aan. Leidraad daarbij: lammeren moeten altijd volle buikjes hebben. De eerste dag zitten de lammetjes met drie anderen in een hokje met daarboven een lamp. Daar krijgen ze vier keer per dag 200 ml kunstmelk. Als ze drie keer goed drinken, komen ze in een hok met tien dieren. "Dan kan ik nog goed controle houden. Op ieder moment dat ik daar binnenkom, wil ik volle buikjes zien. Is dat niet zo, dan help ik ze met drinken en spuit ik ze penicilline." Als de lammeren het ook

Sinds eind 2006 is de nieuwe stal in gebruik. Vader en zoon De Kruijf werken er met plezier.

Foto's: Wilma Wolters

in deze stal goed doen, gaan ze naar grotere hokken met twintig lammeren per hok. Ze zijn dan 5 tot 7 dagen oud.

Bij de volwassen geiten vindt Martijn niet de volle buik, maar de conditie van de dieren van belang. Twee keer per dag voert hij brokken en de geiten krijgen onbeperkt structuurrijk, gedroogd gras. "Het is eigenlijk het bekende brok-storantsoen, maar wij hebben het stro ingewisseld voor gras. We hebben zoveel land dat we er 600 geiten mee kunnen voeren", licht Martijn toe. Het rantsoen lijkt de dieren te bevallen, want in de stal is het rustig. De De Kruijfs maken groepen op basis van productie en conditie. "We registreren de liters melk en ik bekijk de conditie. Geiten die minder dan 3 liter geven, vormen samen een groep. De dieren die meer dan 3 liter per dag geven, zijn opgesplitst in groepen met een matige en een te goede conditie." Martijn past bijna elke week de krachtvoergiften aan. "Als het nodig is, overleg ik met de voerleverancier of hij de brok iets anders kan samenstellen. Dat is het voordeel van een kleine voerleverancier; hij produceert op maat."

Drie keer daags

Gerard en Martijn melken drie keer per dag. "Daarmee heb ik me eigenlijk verpraat", legt Martijn uit. "Ik heb altijd gezegd dat als de gemiddelde dagproductie boven de 4 liter zou komen, ik drie keer zou gaan melken. En op Koningsdag vorig jaar bleken de geiten 4,1 liter per dag te geven." Het nieuwe ritme bevalt Martijn prima. "M'n dieren doen het

goed. Ik zag weleens volle uiers midden op de dag en dat leek me niet goed." Drie keer daags melken kost De Kruijf niet veel extra tijd. "Doordat we met een buitenmelker melken, valt de duur van een melkronde mee." Volgens Martijn melkt geen melksysteem sneller dan een buitenmelker. "Ik melk ongeveer 15 liter per stand per uur. Van een collega met een zij-aan-zijmelkstal weet ik dat hij nauwelijks aan 8 liter komt. Doordat je bij binnenkomst direct naast de dieren staat, kun je ze opjagen. Zo hoef je geen moment te wachten en kun je continu doormelken."

Toekomst

Martijn wil de komende jaren nog meer bijleren. Daarvoor zal hij zeker collega-geitenhouders om advies vragen, soms eerder dan een veearts. "Ik weet zelf te weinig. En een geitenhouder heeft soms meer kennis dan een veearts. Je moet niet bang zijn om je fouten aan een ander voor te leggen en te vragen." De Kruijf is niet van plan achterover te gaan zitten omdat het bedrijf goed draait. "Je moet blijven dromen", meent de jonge geitenhouder. Hij wil groeien naar 1.000 geiten, wil zo veel mogelijk werk alleen doen en zal daarom investeren in automatisering. "Een voerrobot is een optie. Dan kunnen we vaker voeren en het voer beter over de dag verspreiden." Verder is Martijn van plan de gehalten in de melk te verhogen. Hoe, dat weet hij nog niet. "Qua liters heb ik niet veel meer te eisen, dit productieniveau moet ik vooral zien vast te houden."

Profiel

Naam: De Kruijf, vader Gerard (60) en zoon Martijn (25). Martijn is getrouwd met Fenna, samen hebben zij een dochter en een zoon.

Woonplaats: Leusden.

Aantal geiten: 360.

Dagproductie december: 3,7 liter, 3,90 procent vet, 3,45 procent eiwit.

Werkelijke jaarproductie: 1.400 liter per geit.

Kilogrammen vet en eiwit per jaar: 100 kg per geit.

Vader Gerard en zoon Martijn vormen samen maatschap De Kruijf. Ze melken 360 geiten.